

Sera da film 2023

cun novitads da Tujetsch e films dils onns 1970 da Tumaisch Monn-Soliva, Sedrun

Ils responsabels da TujetschVIVAcultura han astgau beneventar ina sala plena occupada tochen al pli davos pusseivel plaz da seser. La sera ha entschiet cun novitadas da Tujetsch filmadas denter 1971 e 1996. Aschia cun l'avertura dil bogn Sedrun igl onn 1971 e l'avertura dalla serenera giu Las Rueras igl onn 1985. Dues contribuziuns da rtr digl onn 1992 eran sefatschentadas cun la NEAT e turissem e cun la meglieraziun en Tujetsch. La documentaziun dalla gronda anflada da cristallas igl onn 1996 ha aunc adina il potenzial da smarvegl

Tuttas novitads ein gia pli che 27 onns veglias ed han immediat clamau svegliu en memoria il vargau e fatg surstar beinenqualin. Interessant ei era stadas da perseguitar las persunas ch'ei lezs onns sepresentadas ellas rapportaschas. Talas filmadas restan adina documents perzius per la historia dalla val.

Tumaisch Monn-Soliva ha filmau ils onns 1970 cun sia camera da super 8. Cun ses films d'amatur e populars ha el documentau la val sur in decenni ora. Pil pli ha el

mess el center il carstgaun. Aschia muossa el bia persunas dil vitg da Sedrun. Biaras da sias scenas ein oz buca pli pusseivlas da filmar, per semeglia las cauras dil vitg da Sedrun ni ils animals armentivs che devan aunc in maletg puril al vitg. La zavrada da nuorsas amiez il vitg el curtin sper la cascharia muossa scenas che pudevan da lezs onns aunc vertir. La scargada mussada el film era, ins astga quasi dir, pompusa e praticada seriusamein tenor la tradiziun.

Tuts films d'in cuoz da 90 minutas han mussau preziusas scenas, persunas da differentas vegliadetgnas ellas pli differentas situaziuns, duront la lavur, a caschun da fiastas e sedivertent. In ni l'auter original, era originalas, ein stadas da veser e guder. Pli documentars ein ils treis films, la fiasta da tschien onns dalla Societad da musica 1975, il cumin digl onn 1977 e la primizia a Rueras igl onn 1975, stai.

Ils films da Tumaisch Monn ein senza dubi ina documentaziun historica dils onns 1970 per la Val Tujetsch. Cun la filmada da bia persunas ha el contonschiu ils visitaders e vistadras dalla sera e dau aschia per propi veta a sias filmadas. Biars e biaras han viu persunas ord igl ambient personal, mo era biars e biaras persunas che han gia daditg bandunau il terrestre. Aschia ein era emoziuns e sentiments personals naschi el decuors dalla sera.

En scadin cass ei la sera da film stada in success cun ina ordvart gronda preschientscha da Tuatschins e da Tuatschinas. Era numerusas persunas d'ord la val e hosps da vacanzas ein legrevlamein stai presents. Ils responsabels selegran gia sin l'ediziun dalla sera da film ils 27 da fenadur 2024.

Ils organisateurs TujetschVIVAcultura